

Zeitschrift: Schwyzerlüt : Zyschrif für üsi schwyzerische Mundarte
Band: 26 (1964)
Heft: 1

Artikel: Der Epiker Albin Fringeli : dr König uff dr Porchilche
Autor: Fringeli, Albin
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-190729>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 05.08.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Der Epiker Albin Fringeli

Dr König uff dr Porchilche

Zerscht muessi dängg säge, was das für ne König gsi isch. Dir heit en währli nit kennt.

He nu, das isch ne eifachi Sach: Er isch us em Elsass cho. Ludwig König het er si gschribe. Un es isch arig gsi, er het gmeint, wenn er eneume tiei ychehre, so miess er uff éme Pfoschte oder uff me Diile sy Namme un s Datum aneschrybe. Dr König het albe by öis deheim Wälle gmacht, Holz gspaltet oder süscht öppis gwärchert. Noche isch er wider wyters. Er het syni Lüt gha. Un die hei gnau gwüsst, wenn dr König wider aruggt. Het er si emol nit zur rächte Zyt zeigt, so het me gfroggt: «Wo steggt er ächt? Isch em eppis passiert?»

De Chlyne het er verzellt us em Elsass. Mir hei scho lang epp mer i d Schuel hei miesse, chenne lehre, was es dört für Dörfer un Stedt git. As es vill Weihjer git mit Karpfe drin. Wyti ebeni Fälder. Aber mänggmol o Chrieg...

Im König sy Revier het glängt vom Wältsche bis a d Baselbietergränze uuse. Er het zerscht ne Halt gmacht, eneume z Dälschberg hinge. Drno sy d Bärschbler dra cho. Er isch e chly ne Schüüche gsi un isch am liebschte numme uff de Höf un nit i de Dörfer ygcehert. Wenn er denn uff syner wuchelange Tuur ändlig z Nugle uss acho isch, denn isch er gwanderet a sälbe Ort zrugg, won er vor e paar Monet sy Reis agfange gha het.

Das wer also dr König.

D Porchilche? He, so säge d Schwarzbuebe i dr Empore, däm Teil vo dr Chilche, wo d Orgele un d Chilchesänger un e Ration Mannevölcher ihre Platz hei.

Sälbmol won i z Gringel obe Orgelischt und Chilchechorleiter gsi bi, isch dr König e Rung uff me Hof gsi goh schaffe, im Horlange. Am Sunntig hei mer enanger troffe im Wirtshuus. Är het sy Schnäpsli trungge un het afoh bricht: «Du, Albin, los emol . . .» Chuum het er agfange gha, het em e Gringler drygredt: «He, König, was chunnt di a! Zum Lehrer seit me doch nit ,du'!»

Dr König isch fascht e chly taub worde, will em eine drygschwätzt het. Er het em ummegäh: «Ich ha dr Albin scho gchennt, won er no so ne Bieble gsi isch!» Un drby het er sy rächti Hang näbe d Tischplatte gha un de Lüt zeigt, wie chly ass ig sälbmol no gsi syg, wo wir zwe enanger hei lehre kenne.

Jetz het si niemer meh uffghalte, ass dr Läufer us em Elsass dr Lehrer duzt het.

Me het a sälblem Sunntigzobe im ganze Dörfli vom König gredt. Nit wäge dämm, wo im Wirtshuus passiert isch. Nei. Dr König isch wie die angere Lüt nit im Wirtshuus blibe, wos zsämmeglütet het i dr Chilche obe. I ha mit mynne Chilchesänger ne Väschber miesse singe. Es isch e heisse Nomittag gsi, un i ha dänggt, es chennt nüt schade, wenn me uff dr Orgele tiei die lutte Regischter zieh. Es isch ne Freud gsi, uff der Orgele z spile. Si het zweu Manual gha. Es het mi mänggisch dunggt: Wie villi rychi Dörfer hei nit e so ne flotti Orgele wie d Gringler!

Dr König isch uff d Porchilche ufecho. Ussem Orgelehüüsli het er si ne Plätzli gsuecht. s Schnäpsli, won er vor dr Väschber s Gürgelei gschmirt gha het drmit, het en allwág e chly gspröchig gmacht. Er het ordli lutt mit sym Nochber afoh bricht. Er het em verzellt, wien är im Elsass äne albe gsunge heig. Er

het drby die ganzi Wält vergässe. Er isch wider deheim gsi. Deheim by syne Lüt. Un jetz lauft er i dr Wält umme! Niemer weiss, worum ass er a so me Läbe cha sy Freud ha. «Gsunge hei mer. Mir heis so guet chenne, wie die do im Orgelehysle inn...» het dr König bauptet.

Er het ruehig dörfe lutt rede. My Orgole het alls übertönt.

E letschte chrestige Akkord. I bi fertig gsi... aber dr König noni. I dr glyche Lutstergi het er sy Satz fertig gmacht: «Wenn mer scho numme armi Teifle gsi sinn!»

D Lüt sy verschrogge. Die uff dr Porchilche hei schadefreudig glacht, wo si gseh hei, wie dr König ne rote Chopf überscho het. D Lüt i dr Chilche nide hei si umgchehrt un zu dr Porchilche ufegschilt.

Nei, so eppis! Sett me so eine nit yspeere? E Zytlang isch d Andacht ewägg gsi. Dr Pfarrer het zu dr Porchilche ufeglugt. Foht er ächt afah uffbygähre? Es het eim dunggt, es tiei niemer meh schnuufe. s isch müüslistill gsi. Dr König het verläge dr Chopf umme-un anedräiht, wie wenn er hät welle froge: «Was heit er jetz im Sinn? Weit er mi chöpfe? I ha doch nüt Lätzes gseit. Ha numme bauptet, mir heige o chenne singe, wenn mer scho numme armi Teifle gsi syge!»

Dr Pfarrer het si wider gege Altar dräiht. I glaub fascht, er heigs gmacht, ass niemer gmergt het, ass er e bitzli het miesse lache überem König sy Spruch.

D Väschber isch wytersgange. Im König het niemer ne Höörli gchrümmt. Worum denn o! No dr Chilche hei d Lüt lutt glacht, wenn si dr König atroffe hei. Sogar die chlyne Chniripse hei gmeint, si heige vo jetz a s Rächt für dä gmietlig Elsässer usszlache. Wenn er durs Dörfli gluffen isch, denn hets es chenne gäh, ass es hinger me Huusegge füre tönt het: «Wenn mer scho numme arm Teifle gsi synn!»